

Talousarvioraami vuodelle 2027

HALL 07.09.2026 § 156
144/02.02.00/2026

Valmistelija	Hallintojohtaja Antti Kinnunen, antti.kinnunen@juva.fi, puh. 0400 121 261
Päätösesitys	Kunnanjohtaja Mervi Simoska: Kunnanhallitus päättää hyväksyä oheismateriaalina olevan talousarvioraamilaskelman talousarviovalmistelun pohjaksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.
Selostus	Kuntalain (410/2016) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä on valtuuston hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Kuntalain 110 §:n mukaan: "Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan." Vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman 2027–2029 laadintaohjeet on laadittu saatavilla olevan tiedon perusteella. Valtiovarainministeriön vuoden 2027 talousarvioesityksen yhteydessä julkaiseman arvion mukaan Suomen talouskasvu jää vuonna 2026 vielä vaimeaksi, mutta vahvistuu selvästi vuonna 2027. Bruttokansantuote kasvoi vuonna 2025 noin 0,2 prosenttia. Vuonna 2026 BKT:n ennustetaan kasvavan 0,6 prosenttia ja kasvun kiihtyvän 1,7 prosenttiin vuonna 2027. Myös vuonna 2028 kasvun arvioidaan olevan 1,7 prosenttia. Talouskasvun vahvistumista tukevat kotimaisen kysynnän elpyminen, investoinnit sekä tuotannon palautuminen lähemmäs potentiaalista tasoaan. Talousnäkymiin liittyy kuitenkin edelleen huomattavaa epävarmuutta kansainvälisen turvallisuustilanteen, energian hintojen ja maailmankaupan kehityksen vuoksi. Työllisyystilanteen paranemisen arvioidaan seuraavan talouskasvua viiveellä. Julkisen talouden tilanne säilyy vaikeana ja julkisen velan suhde bruttokansantuotteeseen jatkaa kasvuaan.

Kuntien tehtäviin ja velvoitteisiin ei ole vuonna 2027 tulossa merkittäviä rakenteellisia muutoksia. Vuoden 2025 alussa toteutetun työvoima- ja elinkeinopalvelujen uudistuksen jälkeen kuntien tehtäväkenttä säilyy pääosin ennallaan. Vuodelle 2027 kohdistuu joitakin yksittäisiä lainsäädäntö- ja rahoitusmuutoksia, jotka liittyvät muun muassa työllisyyden hoitoon, kotoutumispalveluihin ja perustoimeentulotuen kuntien rahoitusosuuteen. Tehtävien ja velvoitteiden muutokset otetaan huomioon kuntien valtionosuus-rahoituksessa. Kuntatalouden kannalta vuotta 2027 leimaavatkin uusien tehtäväsiirtojen sijasta erityisesti jo toteutettujen uudistusten taloudelliset vaikutukset sekä kuntien kasvaneet työttömyysetuuksien rahoitusvastuut.

Vuonna 2027 Juvan kunnan verotulojen arvioidaan olevan yhteensä noin 13,7 milj. euroa. Verotulojen kasvu jää ennusteen mukaan maltilliseksi, noin 0,8 prosenttiin vuoden 2026 tasosta. Kunnallis-veron tuoton ennakoidaan alenevan noin 1,5 prosenttia ja olevan noin 9,5 milj. euroa. Yhteisöveron tuoton arvioidaan sen sijaan kasvavan edelleen vahvasti, noin 9,8 prosenttia, ja nousevan noin 2,3 milj. euroon. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan noin 1,85 milj. euroa, mikä on tavanomainen taso. Verotuloennusteeseen liittyy erityisesti yhteisöveron osalta tavanomaista epävarmuutta suhdanne-kehityksen ja yritysten tuloskehityksen vuoksi.

Vuonna 2027 Juvan kunnan valtionosuuksien arvioidaan olevan yhteensä noin 3,3 milj. euroa. Valtiovarainministeriön 25.6.2026 antaman ennakkotiedon mukaan peruspalvelujen valtionosuus on noin 3,0 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden arvioidaan olevan noin -0,7 milj. euroa ja verotulomenetyksen kompensaaion noin 1,1 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on laskettu käytettävissä olevien oppilas- ja ikäluokkaennusteiden perusteella. Kokonaisuutena valtionosuuksien arvioidaan alenevan noin 0,3 milj. euroa vuoden 2026 tasosta. Tämä luo kunnan rahoitukseen vajetta.

Kunta-alan yleinen virka- ja työehtosopimus (KVTES) sekä opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES) ovat voimassa 29.2.2028 saakka. Vuonna 2027 sopimuskorotukset nostavat palkkatasoa noin 3 prosenttia. Talousarviossa henkilöstökulujen kokonaiskasvun arvioidaan kuitenkin jäävän tätä pienemmäksi, koska henkilöstörakenteessa tapahtuvat muutokset ja henkilöstömäärän kehitys kompensoivat osan palkankorotusten vaikutuksesta. Henkilöstömenot budjetoidaan toimialoilla toteutuvan henkilöstörakenteen ja tiedossa olevien henkilöstömuutosten perusteella.

Raamilaskelmassa kunnan vuosikate ilman vesilaitosta olisi vain noin 1,37 milj. euroa, joka jää poistotason 1,7 milj. euroa alle. Investointien suhteen vuosi 2027 on välivuosi vesilaitoksen puhdistamoinvestoinnin jälkeen. Tavoitteena on tehdä lähinnä

välttämättömiä korvausinvestointeja. Investointivaraa on tavoitteena kerätä muutaman vuoden aikajänteellä tiedossa olevaa kirjaston ja hallinnon tilainvestointia varten.

Vesilaitokselle ei aseteta muun käyttötalouden mukaista toimintakateriaamia. Vesilaitoksen talousarvio laaditaan siten, että toiminnasta saatavilla tuloilla katetaan toiminnan käyttökustannukset, suunnitelman mukaiset poistot sekä kunnalle maksettava korvaus peruspääomasta. Vesilaitoksen tilikauden tuloksen tulee lähtökohtaisesti olla vähintään tasapainossa peruspääomakorvauksen jälkeen.

Talousarviossa tulee tarkastella erikseen puhtaan veden ja jäteveden kustannusvastaavuutta. Kummankin toiminnan maksutulojen tulee pitkällä aikavälillä kattaa kyseiseen toimintaan kohdistuvat käyttö-, ylläpito-, poisto-, rahoitus- ja investointikustannukset sekä asianmukainen osuus yhteisistä kustannuksista. Puhtaan veden ja jäteveden välistä ristisubventiota tulee välttää, ja kustannusten kohdentamisen tulee perustua mahdollisimman hyvin aiheuttamisperiaatteeseen.

Talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelussa tulee lisäksi arvioida vesihuoltomaksujen riittävyys koko taloussuunnitelmakaudella ottaen huomioon verkoston ja laitosten ylläpito-, saneeraus- ja investointitarpeet erikseen puhtaan veden ja jäteveden osalta. Investoinnit ja niiden rahoitus tulee esittää osana vesilaitoksen taloussuunnitelmaa. Mikäli nykyinen maksutaso ei turvaa toiminnan ja investointien kestävästä rahoituksesta, tulee valmistelussa esittää tarvittavat maksujen tarkistukset.

Talousarvioraamilaskelmassa on käytetty talousarvion 2026 lukuja toimialoille. Laskelma osoittaa, että kunnan taloudessa on merkittävä tasapainottamisen tarve. Kunnanhallituksen nimeämä taloustyöryhmä valmistelee tasapainottamisen toimenpiteitä budjettivalmistelun aikana. Ryhmän seuraava kokous pidetään 5.10.2026.